

“Kraljeva” Luka za ugodan život na selu, u blizini metropole

Objavio **Ivica Buljan** - 11. studenoga 2022.

Osnovna škola Luka | Foto: Općina Luka

Piše: **Ivica Buljan**

Život u Luki ne bi mijenjali ni za što. Zagreb je na petnaestak minuta, do Zaprešića se može prošetati, a živite u okruženju prirode, gdje vam ne fali ništa što ima u gradu, mišljenje je stanovnika naselja Luka, istoimene općine u Zagrebačkoj županiji, smještene tridesetak kilometara od centra Zagreba, a samo nešto više od desetak kilometara od Zaprešića.

Luka ima veliku prednost i povezanost i u činjenici da kroz nju prolazi željeznička pruga Zagreb Čakovec i državna cesta D1.

Crkva sv. roka | FFVAL / Wikimedia / (CC BY-SA 4.0)

“Sigurno da imamo sreću da smo tako smješteni i nema potrebe za seliti bilo kuda. Ljudi ovdje žive situirano i dobro. Djeca se školuju, radnih mjesta ima, naravno tko hoće raditi. Luka pruža sve mogućnosti i ljudi to prepoznaju”, uvjereni su stanovnici općine Luka, koju čine naselja: Krajska Ves; Luka; Pluska; Vadina i Žejinci. Dan Općine se obilježava 2.travnja, kada je na taj dan je prvi puta osnovana Općina Luka daleke 1926. godine.

Do danas se taj prostor naslonjen na glavni grad Republike Hrvatske razvijao i dosegao vrlo zadovoljavajući stupanj, s kvalitetnim sadržajima za život svojih stanovnika i standardom iznad prosjeka.

Suvremeno selo sa suvremenom školom

Sa svojim sumještanima o dobrim uvjetima za život u Luki slaže se i načelnik općine Darko Kralj, koja po najnovijem popisu broji 1341 stanovnika, Darko Kralj ističući kao Luka pruža sve potrebne uvjete za kvalitetan život.

“Mi smo izrazito dobro povezani prometno s gradovima Zaprešić i Zagreb. Željeznica je nedavno modernizirana i potpuno i za samo 30 minuta ugodne i lagane vožnje smo u centru Zagreba. Povezani smo i autobusima ZET-a čijih osamnaest polazaka radnim danom te s dodatnih petnaestak dolazaka vlakom nudi vezu s nama velikim i susjednim gradovima svakih pola sata, što je za jedno mjesto poput našeg velika prednost”, navodi Kralj koji posebno apostrofira i važnost izgradnje nove škole u Luki, koja je otvorena upravo za ovu školsku godinu.

Učenici će ići na jednosmjensku nastavu s mogućnošću produženog boravka. Nakon 110 godina stara školska zgrada otišla je u povijest, a učenici će u novoj školi imati standarde 21. stoljeća. Investiciju vrijednu gotovo 22 milijuna kuna u cijelosti je financirala

Zagrebačka županija. Dobrodošlicu u novu školu učenicima i nastavnicima poželio je župan Stjepan Kožić, koji je tom prilikom kazao kako nema ljepšeg načina započeti školsku godinu nego otvaranjem prekrasne nove škole, što je u Zagrebačkoj županiji postala prava tradicija.

“Možemo sa zadovoljstvom reći da u Luki otvaramo jedno novo poglavlje kada je u pitanju obrazovanje”, kazao je Kožić. Škola se prostire na skoro dvije tisuće kvadratnih metara i moći će primiti 240 učenika u 10 učionica te sa svim drugim popratnim prostorijama za djelatnike škole.

Načelnik Kralj ističe kako je izgradnja škole neprocjenjiv dobitak za cijeli kraj , jer je upravo školstvo važna demografska mjera za ostanka mladih obitelji u ovom kraju, a nadaju se i poticanju novih, što se svakako očekuje u budućnosti.

“Kada je u pitanju broj stanovnika važno je spomenuti da mi nismo nešto zabrinjavajuće pali s brojem žitelja. Prirast stanovništva mogao bi biti i veći, ali na drugoj strani ima više doseljavanja u naše mjesto , što samo po sebi govori da je Luka ugodno mjesto za život”, kaziva Kralj.

Kralj nam priča i o planovima te sadašnjoj dotegnutosti razvoja općine: “Za sada smo zadovoljni razvojem, ali naravno treba i nadalje ulagati. Do prije izvjesnog vremena stanovništvo ovoga kraja je zaposlenje tražilo u Zagrebu i Zaprešiću. Situacija sada se okrenula i velike firme iz Zagreba ili izmještaju svoje pogone ili dolaze nove, a neki od njih su došli u našu poduzetničku zonu. To nam uveliko pomaže da zaposlimo domaće ljude, jer potražnja za radnom snagom je velika pa smo mi općina koja trenutno nema nezaposlenih. Primjerice trenutno radimo na projektu 'Zaželi' u sklopu kojeg bi se trebali baviti pomoći u kući i starijim ljudima, a nažalost nismo uspjeli naći na području općine devet nezaposlenih žena. Isto tako nam je prednost da smo naslonjeni i na općinu Jakovlje, koja također na svom području ima dosta firmi , koje traže zaposlenike.”

Dodaje kako je prošlogodišnji proračun bio nešto veći i iznosio je 9 milijuna kuna. Svoj doprinos punjenju proračuna zasigurno daju i transportna tvrtka Lagermax, čije dvije firme djeluju na području Luke te firma VM2, koja se također bavi transportom, skladištenjem i pakiranjem.

Domaći proizvodi

No pored tih pogona u Luki se stanovništvo se i nadalje bavi tradicionalnom poljoprivrednom proizvodnjom pa tako od domaćeg stanovništvo iz obližnjih gradova nabavljaju domaće proizvode.

“Razvijeni su OPEG-evo , a imamo i zavidnu proizvodnju meda. Naravno nije to kao što je nekada bilo, jer samim procesom modernizacije naše općine dolazi do promjena pa je tako stanovništvo na raspolaganju sve ono nužno kao i u gradu od liječnika i ambulante, ljekarne, nekoliko trgovina mješovitom robom i sve drugo što je na dohvat zbog čega se ne mora ići u grad. To se dakako osjeti i ljudi koji su doselili vrlo su zadovoljni, jer su dobili sve, a po puno povoljnijoj cijeni”, navodi Kralj, koji posebno ističe zadovoljstvo i činjenicom da imaju razvijen i predškolskih odgoj od jaslica do vrtića.

“Ponosni smo na te dosege kao i na razvijen društveni život za koji su najzaslužnije udruge koje djeluju u našoj općini od NK Mladosti, pa istoimenog tekvando klub, koji postiže dobre rezultate na državnoj razini. Imamo također i biciklistički klub te udruhu Foto film amateri Luka, gdje se bave i robotikom. I naravno naše nezaobilazne vatrogasce, jer bez njih ne bi išlo...”, raspoloženo će Kralj, koji također u svoje dosege kao načelnika od 2009. ubraja i plinifikaciju te potpuno elektrifikaciju javne rasvjete, izgradnja nogostupa kao i stalno poboljšanje standarda stanovnika općine Luka.

I dok je prema onome što nam govore stanovnici Luke svijetla budućnost to mjesto ima i bogatu povijest, koja je prema podacima početkom 20. stoljeća imala posve drukčiju sliku od sadašnje.

Jedno od naselja u općini Pluski imalo je dvije kurije: Pluska Gornja, vlasništvo drevne hrvatske vlastelinske obitelji Ladany, pod čijim je patronatom osnovana nekadašnja župa sv. Roka u Krajskoj Vesi, i Pluska Donja, vlasništvo obitelji Halper-Sigetski i sjedište porezne općine Pluska. Na nekadašnjem Halperovu imanju rodio se godine 1929. jedan od najpoznatijih suvremenih hrvatskih slikara Ivan Lesiak, a kuriju Halperovih opisala je i spisateljica Marija Jurić-Zagorka.

Zanimljivo je da je u Žejincima, na brežuljku pored zaseoka Tuđmani, gdje se 1865. rodio djed prvoga hrvatskoga predsjednika Franje Tuđmana Ivan Tuđman, još je ranije nestalo manje vlastelinsko dobro Preteršje koje je pripadalo obitelji Novak.

U Žejincima svakako treba posebno spomenuti naselje Halambeki: na prekrasnoj blagoj uzvisini smjestio se niz drevnih drvenih kuća, a u tom zaseoku nema još ni jedne jedine “zidanice”.

Bogata povijest

Od glavne ceste u Žejincima, uz potok Luku još je početkom 20. stoljeća vodila prema Gradu Vadini cesta od drvenih pragova. Nije poznato je li cesta cijelom svojom dužinom bila aleja koju su s obje strane omeđivale goleme stare jele, ali od tzv. Petkova mosta do dvorca Vadine jest.

Grad Vadina, čiji su se ostaci očuvali do danas, bio je jednokatnica, dugačka četrdesetak metara, koja se u povijesnim ispravama spominje već poslije 1500. godine pa je tako, uz dvorac Radakovo, u kojemu je između ostalih stolovao i hrvatski ban Petar Erdody (1504-1567), zacijelo bio jedna od najstarijih građevina ovog područja. U Vadini je neko vrijeme živio vadinski zet i muž Barbare plemenite Bušić "de Vadina", Stjepan pl. Ožegović, protonotar, otac Metela Ožegovića Barlabaševačkoga, jedne od ključnih figura hrvatskoga političkog života u doba ilirizma.

Bogatu povijest ima župna crkva sv. Rok u Luki, koja je sagrađena je 1864. Godine, nakon što je izgorio župni dvor uz drvenu župnu crkvu u Krajskoj Vesi sredinom 19. stoljeća. Današnja crkva je jednobrodna gotička građevina koja je u posljednje vrijeme evidentirana kao regionalni spomenik kulture. Uz crkvu se nalazi župni dvor i poveći zemljišni posjed.

Budućnost je u djeci, a škola je pri tome kako smo već ranije naglasili iznimno važna. Tako je u Luki od 1873. godine kada je i formalno utemeljena škola pod pokroviteljstvom nadbiskupa zagrebačkog Josipa Mihalović.

Godine 1873. u ondašnjim Narodnim novinama bio je raspisan natječaj kojim se traži orguljaš za župnu crkvu, a taj orguljaš ujedno bi bio i učitelj na novoustrojenoj "učioni" tj. školi.

Prvi učitelj koji je učiteljevao od 1874. do 1901. godine, dakle punih 27 godina, bio je Ivan Vitković. Školski obveznici su bila sva djeca starija od 7 godina koja po zakonu moraju polaziti školu, a školski sposobnjaci samo ona djeca koja su tjelesno i duševno zdrava za polazak nastave.

Iako je prve godine bilo popisano čak 212 sposobnjaka, nastavu je polazilo, zbog nedostatka prostora samo 70 učenika (40 dječaka i 30 djevojčica). Sve do 1912. godine škola je bila jednorazredna. Ujesen 1912. škola postaje dvorazredna. 31. prosinca 1912. svečano je dovršena i otvorena nova školska zgrada, u kojoj se nastava održava i danas.

Od godine 1913. na školi rade dva učitelja, od 1925. tri, od 1927. četiri a od 1951. šest učitelja...I kao što smo gore naveli danas je to suvremena škola sa svom potrebnom infrastrukturom.

O važnosti komunikacije u Luki se i te kao vodi računa pa su tako u Osnovnoj školi Luka imali nedavno i tjedan u kojem su obilježili Europski (tje)dan jezika. Naime 26. rujna slavi se kao Europski dan jezika diljem Europe. Tom prilikom se osvješćuje učenike o važnosti znanja stranih jezika, a učitelji ih još više potiču i motiviraju da strani jezici, iako mnogobrojni i različiti spajaju ljude, grade prijateljstva i time otvaraju mnoga vrata.

"Tako su i učenici naše škole zajedno s učiteljicom njemačkog jezika obilježili ovaj dan, naučili nešto o tome i dobro se zabavili", navode u školi.

Stanovnici Luke ističu kako je važno upoznati svijet, ali vratiti se svojim korijenima i živjeti u mjestu gdje si rođen je još važnije.

—

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije